Ieithoedd arwyddion a systemau arwyddion

Mae **ieithoedd arwyddion** yn cael eu defnyddio gan y gymuned fyddar. Mae ganddyn nhw ramadeg a threfn geiriau eu hunain. Yn y DU, rydyn ni'n defnyddio Iaith Arwyddion Prydain (BSL) ond mae gan wledydd eraill eu hieithoedd eu hunain, er enghraifft Iaith Arwyddion America (American Sign Language (ASL)) ac Auslan yn Awstralia.

Mae **systemau arwyddion** yn benthyg arwyddion o ieithoedd arwyddion. Maen nhw'n defnyddio gramadeg a threfn geiriau'r iaith lafar.

Ieithoedd arwyddion

Iaith Arwyddion Prydain (BSL)

Beth yw BSL?
Mae BSL yn iaith leiafrifol frodorol ac yn iaith gyntaf llawer o bobl fyddar yng Nghymru. Mae wedi'i chynnwys yn y Cwricwlwm i Gymru ym Maes Dysgu a Phrofiad Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu ochr yn ochr â'r Gymraeg, Saesneg ac ieithoedd eraill. Mae canllawiau BSL Cwricwlwm i Gymru yn cefnogi cynnydd yn BSL i ddefnyddwyr BSL byddar yn ogystal â chynnig cyfle i ysgolion gyflwyno BSL fel ail iaith, trydedd iaith neu fel iaith ddilynol.

Ar gyfer pwy mae BSL?
Gall unrhyw un ddysgu BSL gan gynnwys plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY). Mae pobl sydd wedi defnyddio systemau arwyddo yn gallu dysgu BSL.

Sut gall BSL gefnogi cynnydd mewn dysgu?
Mae BSL yn gyfrwng dysgu i ddefnyddwyr BSL byddar. Mae cynnydd yn cael ei fynegi yn y disgrifiadau dysgu BSL yn y Cwricwlwm i Gymru.

Systemau arwyddion

Makaton

Beth yw Makaton?
Rhaglen gyfathrebu yw Makaton sy'n defnyddio arwyddion, lleferydd a symbolau.

Ar gyfer pwy mae Makaton?
Gall Makaton helpu pobl sydd ag anghenion cyfathrebu. Mae'n cael ei ddefnyddio amlaf gyda phlant ifanc a phobl sydd ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY).

Sut gall Makaton gefnogi cynnydd mewn dysgu?
Mae Makaton yn gallu cefnogi cynnydd Cymraeg a/neu Saesneg.

Signalong

Beth yw Signalong?
Mae Signalong yn system gyfathrebu sy'n defnyddio arwyddion ar gyfer geiriau allweddol gyda threfn geiriau yr iaith lafar.

Ar gyfer pwy mae Signalong?
Mae Signalong yn gallu helpu pobl sydd ag anghenion cyfathrebu. Mae'n cael ei ddefnyddio amlaf gyda phlant ifanc a phobl sydd ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY).

Sut gall Signalong gefnogi cynnydd mewn dysgu?
Mae Signalong yn gallu cefnogi cynnydd Cymraeg a/neu Saesneg.

Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion

Beth yw Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion?
Mae Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion yn defnyddio arwyddion wedi eu benthyg o BSL ond mae'n dilyn trefn geiriau yr iaith lafar.

Ar gyfer pwy mae Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion?
Mae Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion yn cael ei defnyddio i gefnogi iaith lafar Cymraeg neu Saesneg. Mae'n cael ei defnyddio gan amlaf ym myd addysg.

Sut gall Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion gefnogi cynnydd mewn dysgu?
Mae Cymraeg/Saesneg a gefnogir gan arwyddion yn gallu cefnogi cynnydd Cymraeg/Saesneg.

OGL © Hawlfraint y Goron 2023